

KULTURA | 19/10/2024. | PIŠE T. Opačić

U Kamenskoj uručeno europsko priznanje Sandru Đukiću i SNV-u

Projekt “Tišina koja je srušila spomenik” nagrađen je zbog svoje inovativnosti i korištenja novih tehnologija, ali uz to što je moderan, on predstavlja i način kako da se borimo protiv revizionizma i zaborava, istaknula je Vesna Marjanović iz Europa Nostre

Sandro Đukić u Kamenskoj

FOTO Sandro Lendler

U Kamenskoj kod Požege, na lokaciji gdje se nekada nalazio Spomenik pobjedi naroda Slavonije kipara VOJINA BAKIĆA, ovu subotu umjetniku

SANDRU ĐUKIĆU i Srpskom narodnom vijeću uručena je nagrada Europe Nostre za najbolje europske iskorake u zaštiti kulturne baštine.

Prestižnom nagradom, koja se dodjeljuje u suradnji s Europskom komisijom, **umjetnički projekt** “Tišina koja je srušila spomenik” uvršten je među 26 najboljih u cijeloj Europi. Radi se o virtualnoj rekonstrukciji monumentalnog Bakićevog spomenika, uništenog 1992. godine, kroz tehnologiju proširene stvarnosti, a uz Đukića su u izradi koncepta projekta sudjelovali predsjednik SNV-a MILORAD PUPOVAC i kustosica DAVORKA PERIĆ.

Prema riječima Sandra Đukića, priznanje Europe Nostre se inače dodjeljuje restauratorskim i konzervatorskim projektima koji podrazumijevaju velike zahvate.

– Mislim da im je naš rad bio interesantan jer je ponudio tehnološki iskorak i inovaciju u kontekstu očuvanja kulturne baštine. “Tišina koja je srušila spomenik” specifičan je projekt utoliko što se ne radi o fizičkom vraćanju i restauraciji spomenika, nego o promišljanju na koje sve način možemo obnavljati društveno tkivo. Smatramo da je bavljenje temom antifašizma, modernizma i baštine veličanstvenog kulturnog spomenika, kakav je bio Bakićev, svakako dobar temelj za društveni dijalog i njegovanje tolerancije – rekao je Đukić.

**To je specifičan projekt utoliko što se ne radi o fizičkom
vraćanju i restauraciji spomenika, nego o promišljanju na
koje sve način možemo obnavljati društveno tkivo, rekao je
Đukić**

Tom prigodom u Kamenskoj su postavljeni novi betonski elementi s QR kodom i internetom tako da svi posjetitelji sada uz pomoć pametnih telefona na toj lokaciji mogu učitati i vidjeti srušenu Bakićevu modernističku skulpturu. Đukić je najavio i skoriju objavu prateće publikacije te postavljanje istovjetnih QR kodova ispred Muzeja suvremene umjetnosti u Zagrebu i Muzeja suvremene umjetnosti u Beogradu.

VESNA MARJANOVIĆ, generalna sekretarka Europe Nostre Srbije i članica savjeta istoimene međunarodne organizacije za kulturno nasljeđe, kazala je kako joj je na osobnoj razini važno biti u Kamenskoj, ponajviše jer pripada generaciji koja je rođena u vremenu kada su podizani spomenici poput Bakićevog. Radi se i o generaciji, dodala je, koja se “danas preispituje da li je bila naivna što je nekada verovala da je civilizacija napredovala i da smo bez ikakvih dilema na putu svetskog poretka mira, poštovanja ljudskih prava, demokratije i napretka”.

Sandro Đukić, Vesna Marjanović i Milorad Pupovac (Foto: Sandro Lendler)

– Projekat “Tišina koja je srušila spomenik” nagrađen je zbog svoje inovativnosti i korišćenja novih tehnologija, ali on je mnogo više od toga. Uz to što je moderan, on predstavlja i način kako da se borimo protiv revizionizma i zaborava – istaknula je Marjanović.

– Bakićev rad, nekad najveći apstraktni spomenik u Europi, tragično je uništen, ali je projekat “Tišina” pokazao da se sećanje ne može tako lako srušiti i da je potrebno malo volje, mnogo talenta i ljubavi da se zadrže zrna sećanja pa da i u današnje vreme možemo o tom spomeniku razmišljati i videti ga kao da je i dalje ovde. To je posebno važno ne samo zbog starijih generacija, nego i za one buduće – rekla je predstavnica Europe Nostre.

Projekt “Tišina koja je srušila spomenik” svečano je otvoren u listopadu 2023. godine i tada je okupio više od 400 sudionika, među kojima su bili mještani okolnih sela, članovi udruga antifašista i srpske zajednice u Hrvatskoj te kulturnjaci koji se bave modernističkom umjetnošću i socijalističkim nasljeđem. Dio ih se okupio i na dodjeli nagrade, a kako je istaknuo Milorad Pupovac, priznanje Europe Nostre dokaz je da inovativni pristupi u očuvanju kulturne baštine mogu promijeniti način na koji promatramo povijest.

Postavljeni su novi betonski elementi s QR kodom i internetom tako da svi posjetitelji sada uz pomoć pametnih telefona na toj lokaciji mogu učitati i vidjeti srušenu Bakićevu modernističku skulpturu

– Bakićev spomenik mogao je ostati i biti svjedočanstvo umjetničkog dostignuća, mogao je biti simbol svake slobode ljudskoga duha i bića. Šteta je što je nekom smetao i što i danas nekima smeta, ali to nije razlog da mi ne napravimo ono što smo dužni prema velikom Vojinu Bakiću i njegovom veličanstvenom djelu koje pripada svima – rekao je predsjednik SNV-a.

– Potrudit ćemo se da nastavimo uređivati ovaj prostor tako da svi ljudi ovoga kraja i dalje znaju za ovo mjesto, da imaju razloga da dođu na njega i tu provedu neko vrijeme u susretu s doista jedinstvenom ljepotom koja je opjevala jednu vrstu slobode, a mogla je biti i svjedočanstvo za potvrdu kako, koliko i do kojeg sve razmjera ljudski duh može biti slobodan. Slobodan bez gorčine i bez mržnje. Jer Vojin Bakić je imao takav duh i mogao je ovako stvarati zato što nije bio zarobljen čovjek, unatoč najvećim tragedijama kroz koje je prošla njegova porodica – poručio je Pupovac. ■

POVEZANI ČLANCI

Zajedno i bez straha do slobode

“Društvo je u ozbiljnoj silaznoj putanji”

Povećan broj učenika koji uče srpski jezik i književnost

Spomenik pamti, djeca se igraju

Iduća godina bit će posvećena liku i djelu Svetozara Pribićevića

KOLUMNE

VIKTOR IVANČIĆ

Povratak u svoju kožu

BORIS DEŽULović

**Vitezovi Bezgrešnog
Kurca**

SINAN GUDŽEVIĆ

Sljedeća je postaja

BORIS RAŠETA

Projekt otpora

POGLEDAJ SVE →

PORTAL NOVOSTI

Ljudevita Gaja 7, Zagreb, Hrvatska

Telefon 01 48 11 198

Telefaks 01 48 11 281

E-mail info@portalnovosti.com

KONTAKTI

PRODAJNA MJESTA

PRETPLATA

TISKANA IZDANJA

IMPRESSUM

PRIJATELJI

KOLAČIĆI